

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419204543
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4419204543.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. V., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. A., G. F. XX/XX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova bašta 2 a Y. W. R. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. A., M. Y. XXXX/X, zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, o návrhu matky na zmenu neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 29.06.2020, č. k. 11P/130/2019-138, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd návrh matky na zmenu neodkladného opatrenia zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rodičia sa na pojednávaní dňa 06.12.2019 dohodli, aby bol dočasne upravený styk otca s dieťaťom a preto súd uznesením neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený sa s dieťaťom stretávať každý párny týždeň v roku v utorok, vo štvrtok v čase od 15:00 hod. do 18:30 hod., v nedeľu od 09:00 hod. do 18:30 hod., každý nepárny týždeň v roku v utorok od 15:00 hod. do 18:30 hod. a v piatok v čase od 15:00 hod. do nasledujúcej soboty do 19:00 hod. Ďalej súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom počas vianočných sviatkov roku 2019. Matka sa domáhala takto nariadeného neodkladného opatrenia zmeny tak, aby súd toto neodkladné opatrenie zrušil a nariadil nové, ktorým bude dočasne dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke s tým, že sa bude otec s maloletým dieťaťom stretávať každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a nasledujúcu nedeľu od 09:00 hod. do 15:00 hod. Svoj návrh odôvodnila tým, že rodičia sa dohodli na neodkladnom opatrení, avšak tento model sa ukázal ako nevyhovujúci, pretože styk bol upravený takmer každý druhý deň a matka sa musela tomuto režimu podriaďovať. Komunikácia medzi nimi ako rodičmi sa zhoršila a maloletý v poslednej dobe už nechce toľko chodiť k otcovi, ako tomu bolo v minulosti. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 CMP, § 324 ods. 1 CSP, § 325 ods. 1 CSP, § 329 ods. 1, 2 CSP, § 330 ods. 1 CSP, § 331 ods. 1 CSP ako aj ust. § 360 ods. 1 CMP. Poukázal na to, že mal preukázané, že styk otca s maloletým dieťaťom bol upravený neodkladným opatrením na pojednávaní dňa 06.12.2019, na ktorom sa rodičia dohodli. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby bol zachovaný pravidelný, osobný kontakt s rodičom, u ktorého nie je v osobnej starostlivosti, teda s otcom. Mal preukázané, že medzi rodičmi pretrváva veľmi konfliktný vzťah a komunikácia, ktorá vyústila do incidentu v máji 2020. Len vzájomná nevraživosť rodičov a neschopnosť vzájomnej komunikácie nemôže byť dôvodom, aby otcovi bol zúžený styk s maloletým dieťaťom tak, ako navrhla matka. Dospel k záveru, že návrh matky na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti matky, preto nie je potrebná dočasná úprava pomerov rodičov v tomto smere. Styk otca s maloletým dieťaťom sa realizuje, čo je v záujme maloletého dieťaťa. Dieťa nemôže za to, že rodičia nevedia žiť spolu v jednej domácnosti. Nemôže byť dôvodom pre

zrušenie neodkladného opatrenia, resp. jeho zmena a nariadenia nového neodkladného opatrenia, iba tá skutočnosť, že styk otca s maloletým dieťaťom sa nerealizuje presne podľa predstáv matky. Za danej situácie neexistuje v tejto veci potreba zmeny dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka a domáhala sa jeho zmeny tak, že bude nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletý W. V. dočasne zverený do jej osobnej starostlivosti a otec bude oprávnený sa s maloletým stretávať každý nepárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do 18:00 hod. a nasledujúcu nedeľu od 09:00 hod. do 16:00 hod. a zároveň súd povolí matke dočasne sa vysťahovať s maloletým do C. republiky, do mesta F.. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že návrh na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia podala z dôvodu, že sa im nedarí eliminovať konflikty pri vzájomných stretoch pri odovzdávaní dieťaťa a keby tieto intervaly stretnutí boli menej intenzívne, tak by to bolo v záujme maloletého. Ďalším dôvodom je aj skutočnosť, že matka sa plánuje presťahovať do C. a to z dôvodu, že dňa 12.06.2020 sa vydala a jej manžel pracuje dlhé roky v C., aj z dôvodu, že sama už niekoľko rokov pracuje v F. a preto aj zvažovala, že by sa presťahovala niekde bližšie k F.. Sústavne musela riešiť spôsob, ako maloletého zobrať do materskej školy tak, aby ho mohla na styk pripraviť. Navyše matka dlhodobo zvažuje aj možnosť ísť bývať do C. i z dôvodu, že sa domnieva, že tam budú pre maloletého lepšie možnosti vzdelania aj záujmov, krúžkov a je tam celkovo vyššia životná úroveň a zároveň by maloletý získal nepopierateľný benefit aj v jazykovej znalosti. Maloletý ešte 2 roky bude navštevovať materskú školu, teda do času nástupu do školy bude mať dosť času, aby sa naučil nemecký jazyk a ukotvil sa v novom prostredí. V súčasnosti už má aj podpísanú zmluvu na užívanie bytu v F. H.-E., ako aj podanú prihlášku do materskej školy pre maloletého. Po dobu, pokiaľ súd vo veci rozhodne, si matka zachová trvalý pobyt na L., avšak byt v C. už navštevuje, nakoľko tam už býva jej manžel. Čo sa týka stretnutí s otcom maloletého, toto bude bez problémov realizovateľné aj z nového bydliska matky, avšak tak, ako matka navrhuje, intervaly stretávania by mali byť prispôbené tomu, že matka a otec nebývajú v jednom meste. Keďže matka sa bude zdržiavať častejšie v C., bolo by problematické niekoľkokrát do týždňa kvôli dvom, trom hodinám cestovať do W. A.. Zároveň navrhla, že v prípade, ak súd návrhu vyhovie, bol tento doplnený o výrok a to udelenie súhlasu s dočasným vysťahovaním sa do zahraničia.

3. Otec a kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v ustanoveniach, v intenciách § 65 - § 67 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Navyše neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne

porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP, alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

11. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí konštatoval, že rodičia sa na pojednávaní dňa 06.12.2019 dohodli a preto tak neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Toto jeho tvrdenie však nezodpovedá obsahu spisu. Je pravdou, že dňa 06.12.2019, tak ako vyplýva z obsahu zápisnice, rodičia navrhli, aby bolo upravené dočasné stretávanie otca s maloletým dieťaťom neodkladným opatrením a na to súd vyhlásil uznesenie, ktorým neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletými deťmi. Po vyhlásení uznesenia účastníci a ich právni zástupcovia udali, že sa vzdávajú práva na podanie odvolania voči tomuto uzneseniu a písomného vyhotovenia uznesenia. Následne ani písomné vyhotovenie uznesenia nebolo vypracované. Je pravdou, že v prípade, keď sa rozhoduje o neodkladnom opatrení, tak súd rozhoduje uznesením, pretože nejde o rozhodnutie vo veci samej (§ 234 ods. 1 CSP), avšak v zmysle ust. § 235 ods. 2 CSP uznesenie súd vyhotoví písomne a doručí ho, ak je proti nemu odvolanie, alebo ak je to pre vedenie konania potrebné, alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa v konaní ukladá nejaká povinnosť. Okruh uznesení, ktoré sa doručujú a to s ohľadom na ich povahu, sú uznesenia, proti ktorým je prípustné odvolanie, uznesenia pri ktorých je to pre vedenie konania potrebné a uznesenia, ktorými sa v konaní ukladá nejaká povinnosť. Písomné vyhotovenia uznesenia sa doručuje iba v týchto prípadoch. Pokiaľ je proti uzneseniu prípustné odvolanie, musí ho súd vždy doručiť. Táto povinnosť súdu nezaniká ani v prípade, ak bolo uznesenie vyhlásené na pojednávaní a strany sporu sa tak o jeho existencii dozvedeli z tohto procesného úkonu súdu. Doručenie uznesenia, proti ktorému je prípustné odvolanie, má totiž význam nielen z hľadiska toho, aby sa strany sporu mohli dozvedieť o jeho obsahu, ale aj z hľadiska účinkov, ktoré sa s uznesením spájajú, napr., aby uznesenie mohlo nadobudnúť právoplatnosť (§ 238 CSP). Tieto uznesenia je potrebné doručiť stranám sporu aj v prípade, ak boli vyhlásené na pojednávaní a strany sporu sa vzdali odvolania. Nehovoriac o tom, že pokiaľ súd rozhoduje o neodkladnom opatrení, tak vždy je povinnosťou toto uznesenie vypracovať tak, ako vyplýva z ust. § 331 ods. 1 CSP, naviac súd o uznesenie o neodkladnom opatrení odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia (§ 331 ods. 2 CSP). Ust. § 236 CSP ďalej upravuje náležitosti písomného vyhotovenia uznesenia, kde je jednoznačne uvedené, že sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Vzhľadom ku skutočnosti, že takéto písomné rozhodnutie vôbec nebolo vypracované, nemožno hovoriť o tom, že by súd rozhodoval o neodkladnom opatrení, pretože žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku neumožňuje súdu, aby sa účastníci vzdali písomného vyhotovenia uznesenia. I v prípade, ak by sa vzdali práva na podanie odvolania voči tomuto uzneseniu, je súd povinný uznesenie vypracovať, avšak v skrátenej forme tak, ako ukladá ust. § 221 písm. a/ CSP, podľa ktorého písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán, alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania. Z uvedeného vyplýva, že aj keď sa účastníci vzdali odvolania, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie takéto písomné vyhotovenie rozhodnutia vypracovať, keď jednoznačne ide o rozhodnutie, proti ktorému je odvolanie prípustné, pretože v zmysle ust. § 357 písm. d/ CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia. Z uvedeného vyplýva, že ak písomné vyhotovenie rozhodnutia nebolo vypracované, nemožno hovoriť o tom, že by súd nariadil neodkladné opatrenie. Možno konštatovať, že ak sa aj účastníci dohodli o tom, ako sa styk s maloletým dieťaťom bude realizovať, možno to považovať len za ich dohodu, ale nie za rozhodnutie súdu. Preto ak súd konštatoval, že styk otca s maloletým dieťaťom už bol nariadený neodkladným opatrením, toto nie je správne a dopustil sa tak závažného procesného pochybenia, ktorým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno v konaní napraviť ani pred odvolacím súdom, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie neexistuje.

12. Súd ďalej konštatoval, že rodičia na tomto pojednávaní navrhli, aby bolo upravené dočasné stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom neodkladným opatrením. Je síce pravdou, že takéto veta v zápisnici o pojednávaní sa nachádza, avšak je tam absencia akéhokoľvek návrhu, podľa ktorého by bolo možné konštatovať, v akom rozsahu, akým spôsobom rodičia navrhujú upraviť styk otca s maloletým synom formou neodkladného opatrenia. Nehovoriac o tom, že pre návrh o nariadenie neodkladného opatrenia sú predpísané náležitosti v ust. § 326 CSP a preto nemožno konštatovať, že by rodičia takýto

návrh podali. Pretože žiadny návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa do tohto pojednávania v spise nenachádzal. Je síce pravdou, že v konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti, súd môže začať konanie aj z úradnej povinnosti, avšak v tom prípade bolo jeho povinnosťou vydať uznesenie o začatí konania bez návrhu.

13. Ďalej je nutné konštatovať, že matka na č. l. 112 až 114 podala podanie, ktoré označila ako návrh matky na zmenu neodkladného opatrenia, v ktorom však v prvom odseku konštatuje, že na pojednávaní dňa 06.12.2019 si účastníci dohodli formu dočasnej úpravy stretávania otca s maloletým. Keďže každé podanie je potrebné posudzovať podľa jeho obsahu, bude povinnosťou súdu prvej inštancie podanie posúdiť ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a nie na jeho zmenu, keďže doposiaľ neodkladné opatrenie vo veci nebolo vydané, pričom bude vychádzať zo skutkových tvrdení matky v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj listinných dôkazov v spise sa nachádzajúcich. Odvolaciemu súdu tiež neušlo pozornosti, že v spise sa nachádza návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý sa nachádza na č. l. 227 - 229 je úplne totožný s návrhom, ktorý podávala matka ako návrh na zmenu neodkladného opatrenia, preto nebolo povinnosťou odvolaciemu súdu o takomto návrhu rozhodovať, keďže o tomto návrhu musí rozhodnúť súd prvej inštancie. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom v ďalšom konaní bude viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Bude preto povinnosťou súdu prvej inštancie o tomto návrhu matky rozhodnúť a uznesenie, ktorým bude rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať (§ 328 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).